

Số: 331 /BC-SGD&ĐT-VP

Hòa Bình, ngày 12 tháng 10 năm 2022

BÁO CÁO

Tổng kết công tác thư viện trường học năm học 2021 – 2022; Triển khai các nhiệm vụ trọng tâm công tác thư viện năm học 2022-2023

Căn cứ Quyết định số 01/2003/QĐ-BGD&ĐT ngày 02/01/2003 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc ban hành quy định tiêu chuẩn thư viện trường phổ thông; Công văn số 11185/GDTrH ngày 17/12/2004 của Bộ GD&ĐT về hướng dẫn thực hiện tiêu chuẩn thư viện trường phổ thông; Công văn số 2595/SGD&ĐT ngày 04/10/2021 của Sở GD&ĐT về việc hướng dẫn công tác thư viện trường học năm học 2021-2022;

Thực hiện Kế hoạch số 2536/KH-SGD&ĐT-VP ngày 19/9/2022 của Sở GD&ĐT Hòa Bình tổ chức Hội nghị Sở GD&ĐT tổng kết công tác thư viện trường học năm học 2021-2022 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm công tác thư viện năm học 2022-2023.

Sở Giáo dục và Đào tạo báo cáo tổng kết công tác thư viện trường học năm học 2021-2022 và Triển khai các nhiệm vụ trọng tâm công tác thư viện năm học 2022-2023 như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Quy mô trường, lớp, học sinh

Năm học 2021-2022, toàn ngành có 532 đơn vị, trường học trong đó có 222 trường Mầm non (có 7 trường mầm non tư thục); 28 trường Tiểu học (có 01 trường tư thục); 194 trường TH&THCS (có 1 trường PTCS, 9 trường DTBT); 26 trường THCS (có 03 trường DTBT); 01 trường PTDTNT THCS; 11 trường PTDTNT THCS&THPT; 01 trường PTDTNT THPT; 35 trường THPT; 01 trường Phổ thông liên cấp; 01 Trung tâm GDTX tỉnh; 01 Trung tâm Kỹ thuật Tổng hợp Hướng nghiệp- Ngoại ngữ và Tin học; 01 trường CĐSP; 10 Trung tâm GDNN-GDTX huyện, thành phố và 151 Trung tâm học tập cộng đồng với 233.110 học sinh, sinh viên.

2. Quy mô đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên

Năm học 2021-2022, toàn ngành hiện có 19.499 cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên; trong đó có 1616 cán bộ quản lý; 16.007 giáo viên; 1876 nhân viên.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÔNG TÁC THƯ VIỆN TRƯỜNG HỌC

1. Công tác chỉ đạo, điều hành triển khai thực hiện công tác thư viện

- Năm học 2021-2022, Sở GD&ĐT đã tuyên truyền, phổ biến đầy đủ các văn bản chỉ đạo của các cấp có thẩm quyền về công tác thư viện đến các đơn vị trường học. Ban hành đầy đủ, kịp thời các văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện

công tác thư viện trường học¹. Tổ chức nghiên cứu, góp ý dự thảo Thông tư quy định tiêu chuẩn thư viện cơ sở giáo dục mầm non và giáo dục phổ thông của Bộ GD&ĐT.

- Chỉ đạo toàn ngành tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày sách Việt Nam năm 2022, chỉ đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Đà Bắc tổ chức điểm Ngày sách Việt Nam năm 2022; triển khai cuộc thi giới thiệu sách trực tuyến.

- Tổ chức Hội nghị trực tuyến tập huấn cho 100% lãnh đạo, chuyên viên phụ trách công tác thư viện trường học của Phòng GD&ĐT huyện, thành phố; 100% lãnh đạo, giáo viên, nhân viên phụ trách công tác thư viện tại các nhà trường.

- Tổ chức Hội nghị tập huấn công tác thư viện cho các đơn vị, trường học.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh trong công tác xây dựng thư viện và phát triển văn hóa đọc tại các nhà trường; phát động và triển khai Cuộc thi đại sứ Văn hóa đọc; tập huấn cán bộ thư viện trường học tại một số huyện, thành phố; chỉ đạo Thư viện tỉnh, Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thông huyện, thành phố tích cực phối hợp với Phòng GD&ĐT huyện, thành phố, các đơn vị, trường học trong việc triển khai các hoạt động giới thiệu, tuyên truyền về sách, các chương trình thư viện lưu động về các trường vùng đặc biệt khó khăn; triển khai phát thẻ đọc miễn phí cho học sinh tại Thư viện tỉnh Hòa Bình.

- Tích cực phối hợp với các tổ chức phi chính phủ để huy động các nguồn lực cho công tác thư viện, đặc biệt là tổ chức Room To Read đã hỗ trợ về vốn tài liệu, tập huấn chuyên môn cho cán bộ giáo viên nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động công tác thư viện, đặc biệt đối với cấp tiểu học.

- Kiểm tra định kỳ về công tác thư viện trường học tại Phòng GD&ĐT các huyện Kim Bôi, Tân Lạc, Mai Châu. Kiểm tra công nhận các danh hiệu thư viện trường phổ thông đối với 40 thư viện trường học, trong đó có 3 thư viện đạt chuẩn, 13 thư viện tiên tiến và 30 thư viện xuất sắc. Phòng GD&ĐT đã tổ chức kiểm tra công tác thư viện trường học cùng với kiểm tra công tác chuyên môn; kiểm tra kỹ thuật, tư vấn hỗ trợ các nhà trường.

¹ Thông báo số 1404/TB-SGD&ĐT-VP ngày 11/6/2021 về việc làm thẻ bạn đọc miễn phí trong tháng 6,7,8 năm 2021 tại Thư viện tỉnh Hòa Bình; Công văn số 2078/SGD&ĐT-GDTH ngày 17/8/2021 rà soát và tổ chức hoạt động nhân rộng thư viện thân thiện theo mô hình Room to Read; Công văn số 2595/SGD&ĐT-VP ngày 04/10/2021 về việc hướng dẫn công tác thư viện trường học năm học 2021-2022; Công văn số 2663/SGD&ĐT-VP ngày 08/10/2021 tập huấn công tác thư viện trường học năm học 2021-2022; Công văn số 3059/SGD&ĐT-VP ngày 11/11/2021 về việc triệu tập học viên tham dự lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác thư viện năm 2021; Công văn số 114/SGD&ĐT-MN&TH ngày 11/01/2022 tổng kết Hội thi, Giao lưu cấp Tiểu học năm học 2021-2022; tổng kết Chương trình thư viện thân thiện năm 2021; Công văn số 558/SGD&ĐT-MN&TH ngày 09/3/2022 đăng ký khảo sát lựa chọn trường tham gia thư viện Ước mơ; Công văn số 785/SGD&ĐT-VP ngày 31/3/2022 hướng dẫn tổ chức Ngày sách và văn hóa đọc Việt Nam năm 2022; Công văn số 802/SGD&ĐT-VP ngày 31/3/2022 về việc giao tổ chức điểm Chương trình giao lưu văn hóa đọc nhân Ngày Sách và văn hóa đọc Việt Nam năm 2022; Công văn số 895/SGD&ĐT-VP ngày 08/4/2022 triển khai cuộc thi Đại sứ văn hóa đọc tỉnh Hòa Bình năm 2022; Công văn số 2501/SGD&ĐT-GDTH ngày 15/9/2022 tập huấn tiết đọc thư viện cho cán bộ quản lý, giáo viên mầm non, tiểu học năm học 2022-2023; Kế hoạch số 2536/KH-SGD&ĐT-VP ngày 19/9/2022 của Sở GD&ĐT Hòa Bình tổ chức Hội nghị Sở GD&ĐT tổng kết công tác thư viện trường học năm học 2021-2022 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm công tác thư viện năm học 2022-2023; các Kế hoạch lồng ghép kiểm tra việc duy trì các hoạt động thư viện trường học: Kế hoạch số 2969/KH-SGD&ĐT-VP ngày 05/11/2021, Kế hoạch số 355/KH-SGD&ĐT ngày 17/02/2022, Kế hoạch số 894/KH-SGD&ĐT-CTTT&GDTCX, CN ngày 08/4/2022.

2. Kết quả triển khai thực hiện

2.1. Công tác chỉ đạo, điều hành

- 100% Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện, thành phố đã bám sát các văn bản chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo để ban hành các văn bản hướng dẫn, triển khai thực hiện công tác xây dựng, quản lý, tổ chức hoạt động, duy trì hoạt động các thư viện trường học như ban hành Công văn hướng dẫn công tác thư viện trường học năm học 2021-2022; thành lập tổ cốt cán thư viện năm học 2021-2022; triển khai việc kiểm tra kỹ thuật thư viện đăng ký công nhận danh hiệu năm học 2021-2022; hướng dẫn tổ chức Ngày sách và văn hóa đọc Việt Nam năm 2022; triển khai cuộc thi giới thiệu sách trực tuyến và cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc tỉnh Hòa Bình năm 2022, tiêu biểu như phòng GD&ĐT các huyện Cao Phong, Đà Bắc, Yên Thủy và thành phố Hòa Bình; tổ chức tập huấn cho cán bộ, giáo viên, nhân viên thư viện; tích cực triển khai thực hiện các dự án, nhân rộng dự án xây dựng thư viện thân thiện dưới sự hỗ trợ từ các tổ chức AEA, ChildFund, GNI, Tầm nhìn thế giới, Room to read (tiêu biểu như các Phòng GD&ĐT Tân Lạc, Kim Bôi, Lạc Sơn, Mai Châu và thành phố Hòa Bình). Một số Phòng GD&ĐT huyện, thành phố còn ban hành thêm một số văn bản triển khai thực hiện một hoạt động khác đối với công tác thư viện: Thực hiện kế hoạch phục vụ xe ô tô thư viện lưu động với chủ đề “Hành trình ánh sáng tri thức” năm 2021 (Phòng GD&ĐT huyện Đà Bắc); Triển khai việc thúc đẩy đọc sách trong thời gian hè, duy trì bền vững thư viện thân thiện (Phòng GD&ĐT Mai Châu).

- Chất lượng, hiệu quả công tác tổ chức, chỉ đạo điều hành, kiểm tra đánh giá việc thực hiện công tác thư viện trường học tại một số Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện, thành phố đạt hiệu quả cao như Cao Phong, Đà Bắc, Yên Thủy, Lạc Thủy và thành phố Hòa Bình, các trường PTDTNT THPT tỉnh, THPT chuyên Hoàng Văn Thụ, THPT Mường Bi, Mường Chiềng, Cù Chính Lan, Tân Lạc.

2.2. Về vốn tài liệu, sách báo, tạp chí

- Năm học 2021-2022, hệ thống thư viện trường học trong toàn ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Hòa Bình có tổng số đầu sách: 2,5 triệu đầu sách, trong đó 1,2 triệu bản báo tạp chí; trên 150 nghìn bản sách giáo khoa có; trên 610 nghìn bản sách tham khảo; trên 320 nghìn bản sách nghiệp vụ; trên 730 nghìn bản truyện. Để chuẩn bị cho năm học 2021-2022, Phòng GD&ĐT huyện, thành phố đã phối hợp với Công ty Cổ phần sách Thiết bị cung ứng đầy đủ sách giáo khoa lớp 1, lớp 2, lớp 6 và sách nghiệp vụ đảm bảo mức tối thiểu cho công tác giảng dạy và học tập theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018; các nhà trường đã tích cực bổ sung sách, báo, tạp chí, tài liệu cho thư viện theo cơ bản đảm bảo về chất lượng và số lượng phù hợp với từng cấp học, từng bước đáp ứng được nhu cầu giảng dạy của giáo viên và học tập của học sinh.

2.3. Công tác đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác quản lý, tổ chức hoạt động thư viện trường học

Tiếp tục quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác quản lý, tổ chức hoạt động thư viện trường học, trên 70% thư viện được bố trí cơ sở vật

chất tối thiểu 02 phòng với đầy đủ chỗ ngồi cho giáo viên và học sinh, có đủ các loại giá sách, biểu bảng, tủ sách mục lục; trên 80% thư viện đã được đầu tư phần mềm quản lý thư viện; trên 90% thư viện được đầu tư máy tính kết nối mạng phục vụ công tác quản lý, tra cứu tại thư viện các nhà trường; trên 80% thư viện có diện tích đảm bảo phục vụ dạy các tiết đọc thư viện cấp tiểu học; trên 85% các đơn vị có thư viện góc lớp, tiêu biểu như Phòng GD&ĐT Cao Phong, Yên Thủy, Lạc Thủy, Đà Bắc, thành phố Hòa Bình, trường THPT chuyên Hoàng Văn Thụ, PTDTNT THPT tỉnh, THPT Mường Bi, Cù Chính Lan.

2.4. Về chuyên môn nghiệp vụ

Đội ngũ cán bộ thư viện có trình độ chuyên môn về thư viện là 170 người đạt tỷ lệ 55,3%; 137 cán bộ thư viện là giáo viên kiêm nhiệm, chiếm tỷ lệ 44,7%. Thư viện các nhà trường cơ bản đã thiết lập đầy đủ hồ sơ theo quy định từ phần mềm quản lý thư viện, cập nhật thông tin thường xuyên các loại ấn phẩm trong thư viện; thực hiện mô tả, phân loại bằng mục lục phích, sách được đóng dấu và sắp xếp theo số đăng kí cá biệt của từng loại; đã xây dựng từ 1 đến 3 thư mục sách phục vụ bạn đọc tra cứu, lựa chọn sách. Công tác xếp sách trên giá, tủ thực hiện theo đúng nghiệp vụ thư viện đảm bảo dễ thấy, dễ lấy, dễ kiểm tra; đã tiến hành xử lý nghiệp vụ sách trước khi đưa lên giá phục vụ bạn đọc tiêu biểu như Phòng GD&ĐT Đà Bắc, Cao Phong.

2.5. Về công tác tổ chức các hoạt động

- Các thư viện đã lập chương trình hoạt động, tổ chức cho cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh thường xuyên sử dụng sách báo của thư viện.

- Các nhà trường đã tăng cường tổ chức và tuyên truyền các hoạt động thư viện qua hệ thống bản tin, qua loa phát thanh, giờ chào cờ. Nội dung gắn liền với từng chủ điểm, theo tháng. Tổ chức các cuộc thi đọc thơ, giới thiệu sách, bình luận sách, vẽ sách theo sách, trưng bày sách, đọc diễn cảm. Nhiều đơn vị, trường học đã chỉ đạo cán bộ thư viện phối hợp với Tổng phụ trách đội duy trì 30 phút đọc truyện vào buổi trưa trong tuần như thành phố Hòa Bình. Tổ chức các cuộc thi vẽ tranh, viết bài giới thiệu sách theo chủ đề.

- Tham gia viết tin bài về sách đăng trên website, trang mạng của các nhà trường nhằm tạo sức lan tỏa trong cộng đồng và nhà trường; Tổ chức cho giáo viên và học sinh hưởng ứng “ Ngày sách Việt Nam”; Phổ biến về ý nghĩa và tác dụng của việc đọc sách qua một số tiết sinh hoạt tập thể và HĐNGLL; Phát động phong trào đọc sách về Tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; Tổ chức hoạt động trải nghiệm “ Nhân vật em yêu thích”, học sinh được đóng kịch, nhập vai vào những nhân vật trong các câu chuyện; Phát động phong trào “ Vua đọc sách”; Hưởng ứng “ Tuần lễ học tập suốt đời” với chủ đề: “Chuyển đổi số, thúc đẩy học tập suốt đời” qua hình thức xây dựng, bổ sung, trang trí thư viện góc lớp và thư viện lưu động, viết bài giới thiệu sách; Tổ chức hiệu quả phong trào “Góp một cuốn sách nhỏ, đọc ngàn cuốn sách hay”, tặng sách cho học sinh diện chính sách; quyên góp xây dựng tủ sách giáo khoa dùng chung và tặng cho các bạn vùng còn khó khăn.

- Tham gia các phong trào "Giao lưu Văn hóa đọc", "Ngày sách Việt Nam", Trưng bày gian sách, xếp sách của các lớp theo chủ đề... Thư viện cũng hỗ trợ các em tra cứu thông tin kiến thức khi tham gia vào các hoạt động ngoại khóa như: An toàn giao thông, Ngoại khóa tiếng Anh, Rèn kỹ năng sống, lồng ghép kiến thức văn học và pháp luật để giúp các em học sinh thấy rõ tác dụng to lớn của việc đọc sách. Tham gia thực hiện tốt việc học tập thông qua các phong trào "Gia đình học tập", "Dòng họ học tập", "Cộng đồng học tập", "Đơn vị học tập".

- Hưởng ứng tham gia Cuộc thi Đại sứ văn hóa đọc năm 2022, toàn ngành có 67 trường tham gia Cuộc thi (trong đó, số trường TH: 05; THCS: 09; TH & THCS: 35 và THPT: 06) với 7.225 bài dự thi (nhiều hơn 946 bài, số đơn vị tham gia cũng tăng 10 đơn vị so với năm 2021). Việc hưởng ứng, khuyến khích tham gia cuộc thi đã tạo nên một sân chơi lành mạnh, bổ ích cho học sinh, sinh viên các cấp học trên địa bàn tỉnh, có ý nghĩa, tạo sức lan tỏa sâu rộng, khơi dậy niềm đam mê đọc sách trong nhân dân, đặc biệt đối với lứa tuổi thanh niên, thiếu nhi, từ đó khuyến khích, thúc đẩy phong trào đọc trong thế hệ trẻ, hình thành thói quen và kỹ năng đọc sách cho học sinh, sinh viên góp phần đẩy mạnh phát triển văn hóa đọc trong nhà trường và cộng đồng. Các đơn vị, trường học có thành tích tiêu biểu gồm Phòng GD&ĐT thành phố Hòa Bình, Lương Sơn, Đà Bắc, Cao Phong và các trường THPT Tân Lạc (có nhiều thí sinh đoạt giải nhất), THPT Công Nghiệp (có nhiều thí sinh tham dự cuộc thi nhất) và THPT chuyên Hoàng Văn Thụ.

- Hưởng ứng ngày sách Việt Nam năm 2022 có 4830 cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên tham gia; có trên 3000 tài liệu tham khảo chuyên môn và 3479 các bài giảng, đồ dùng, học liệu được thiết kế. Có 8360 trẻ tham gia và 7840 phụ huynh tham gia hỗ trợ cùng con ở nhà, có 4793 trẻ có các sản phẩm như tranh vẽ, truyện đọc và 821 phụ huynh ủng hộ đóng góp cho không gian thư viện của bé. Đối với Giáo dục Phổ thông: Có 27360 học sinh tham gia với 35477 sản phẩm, tranh vẽ, bài viết, bài bình sách, thơ, văn và các câu truyện được các em viết tiếp. Có 4247 phụ huynh tham gia, đóng góp ủng hộ cho thư viện nhà trường và 4504 cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên tham gia với 9023 cuốn tài liệu tham khảo, sách, truyện và 884 các tài liệu thiết kế, bài giảng, bài tuyên truyền và 245 sản phẩm do các tổ chuyên môn thiết kế đã đóng góp về thư viện các nhà trường.

- Công tác triển khai thực hiện Chương trình thư viện thân thiện trường tiểu học. Năm học 2021-2022 là năm thứ ba, Sở Giáo dục và Đào tạo triển khai thực hiện Chương trình thư viện thân thiện đối với cấp tiểu học, với sự nỗ lực, quyết tâm của cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và cha mẹ học sinh cùng với sự giám sát và hỗ trợ kịp thời của tổ chức Room to read, các trường dự án và trường nhân rộng thư viện đã hoàn thành thiết lập và khai trương thư viện, tổ chức ngày hội đọc sách gia đình, tổ chức tiết đọc thư viện đảm bảo đúng tiến độ, chất lượng được nâng lên rõ rệt, góp phần vào nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học trên địa bàn tỉnh và thực hiện hiệu quả Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Huy động nguồn lực từ các dự án và các tổ chức AEA, ChildFund, GNI, Tầm nhìn thế giới để xây dựng phòng thư viện, thiết lập phòng đọc. Tổ chức tập huấn hỗ trợ các trường trong dự án và nhân rộng thư viện thân thiện và tiết đọc thư viện theo mô hình Room to Read. Chú trọng việc huy động nguồn lực nhằm tăng cường đầu sách cho thư viện.

Hướng dẫn áp dụng hình thức tiết đọc thư viện vào việc dạy các môn học chính khóa nhằm tạo môi trường học tập hào hứng, sôi nổi thu hút sự tham gia tích cực của học sinh. Đổi mới không gian, hình thức tổ chức và phương pháp dạy các môn học. Gắn kết các hoạt động thư viện với các hoạt động giáo dục trong nhà trường như các tiết sinh hoạt đầu tuần, cuối tuần, các hoạt động theo chủ đề trong năm học, các hoạt động trải nghiệm cho học sinh, thay đổi các hình thức hoạt động của thư viện phong phú, hấp dẫn. 100% các trường tổ chức tốt ngày hội đọc sách gia đình mang lại niềm vui cho học sinh và khuyến khích cha mẹ hỗ trợ con đọc sách ở nhà. Tỷ lệ học sinh mượn sách về nhà tăng 1 % so với năm 2020, tiêu biểu: Trường Tiểu học Mừng Khén huyện Tân Lạc, TH&THCS Kim Bình huyện Kim Bôi, TH&THCS Mai Hịch huyện Mai Châu, Tiểu học Kim Đồng huyện Đà Bắc.

Năm học 2021-2022 có 223/223 trường triển khai tiết đọc thư viện, đạt tỷ lệ 100%; 85 trường thực hiện theo mô hình Room to read đạt tỷ lệ 38% (tăng 23% so với năm 2020-2021), góp phần xây dựng thư viện đạt chuẩn, tiên tiến, xuất sắc và nâng cao hiệu quả triển khai Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Tổ chức thành công Giao lưu giáo viên dạy giỏi tiết đọc thư viện, có 18 giáo viên tham gia cấp tỉnh, trong đó có 4 giải Nhất, 7 giải Nhì, 7 giải Ba; hầu hết các tiết đọc thư viện đã vận dụng linh hoạt đổi mới các phương pháp dạy học, sáng tạo, hấp dẫn thu hút học sinh tiêu biểu như tiết đọc thư viện cô giáo Quách Thị Hằng trường Tiểu học Yên Lạc huyện Yên Thủy, cô giáo Nguyễn Thị Thu Hà trường TH&THCS Kim Bình huyện Kim Bôi, ...

- Huy động nguồn lực tham gia cải tạo, hỗ trợ các hoạt động thư viện tích cực. Tỷ lệ huy động từ nguồn dự án, ngân sách và các tổ chức, cá nhân hỗ trợ các hoạt động thư viện thân thiện: 2.663.923.000 đồng. Trong đó, Dự án Room to read hỗ trợ: 1.028.323.000 đồng; các tổ chức, các nhà hảo tâm: 109.600.000 đồng trao tặng 07 thư viện; cộng đồng, cha mẹ học sinh, giáo viên: 1.526.000.000 đồng. Một số huyện có tỷ lệ huy động cao, tiêu biểu huyện Tân Lạc huy động 527 triệu đồng, huyện Mai Châu 202 triệu đồng, huyện Kim Bôi 232 triệu đồng, huyện Đà Bắc 265 triệu đồng, huyện Lạc Sơn 200 triệu đồng, thành phố Hòa Bình 100 triệu đồng... để sửa chữa cải thiện cơ sở vật chất và mua sắm sách, thiết bị, vật phẩm giáo dục phòng đọc thư viện.

- Với những nỗ lực và sự chỉ đạo sát sao của Phòng GD&ĐT huyện, thành phố, các đơn vị trường học trong việc triển khai tổ chức các hoạt động thư viện trường học góp phần phát triển văn hóa đọc tại các các nhà trường. Trong năm học 2021-2022 đã tổ chức 597 buổi tuyên truyền giới thiệu sách, trên 200 đợt trưng bày sách, tổ chức trên 65 nghìn tiết học tại thư viện đối với cấp tiểu học. Qua đó đã thu hút được thực hiện thu hút trên 85% cán bộ, giáo viên thường xuyên đến thư viện; trên 75% học sinh thường xuyên đến thư viện; trên 200 nghìn lượt cán bộ, giáo viên, học sinh mượn sách.

2.6. Công tác quản lý thư viện

- Phòng GD&ĐT, các đơn vị, trường học đã triển khai thực hiện các văn bản chỉ đạo về công tác thư viện. Các nhà trường đã xây dựng kế hoạch hoạt động thư viện; phân công lãnh đạo trực tiếp chỉ đạo công tác thư viện, thành lập tổ công tác

thư viện; bố trí, phân công cán bộ, giáo viên, nhân viên làm công tác thư viện phù hợp với năng lực, sở trường, trình độ đào tạo; công tác ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý thư viện được các nhà trường quan tâm đầu tư; công tác bảo quản tài liệu và trang thiết bị thư viện cơ bản đã được quan tâm chú trọng, tài liệu sách, báo, tạp chí, bản đồ, tranh ảnh giáo dục, băng đĩa giáo khoa trong thư viện các nhà trường được quản lý, vệ sinh để sử dụng thuận tiện lâu dài. Đến thời điểm hiện tại chỉ có 15/48 đơn vị trực thuộc nộp báo cáo gồm các trường THPT: Kim Bôi, Lạc Thủy C, Lũng Vân, Mai Châu B, Mai Châu, Mường Bi, Phú Cường, Sào Báy, Thanh Hà, Mường Chiềng, Công Nghiệp, Tân Lạc, chuyên Hoàng Văn Thụ; các trường PTDTNT THPT tỉnh, PTDTNT THCS&THPT Kim Bôi.

2.7. Kết quả xây dựng các Danh hiệu thư viện trường phổ thông

Đến thời điểm hiện tại toàn tỉnh có 218/294 thư viện đạt danh hiệu thư viện đạt chuẩn, tiên tiến, xuất sắc đạt tỷ lệ 74,15%, trong đó thư viện đạt chuẩn 76/294 chiếm tỷ lệ 18,37%, thư viện tiên tiến 48/294 chiếm tỷ lệ 16,33%, thư viện xuất sắc 98/294 chiếm tỷ lệ 33,33%, thư viện đã quá thời hạn công nhận lại: 63/218 chiếm tỷ lệ 28,9%; thư viện chưa đạt chuẩn: 76/294 chiếm tỷ lệ 25,85%; tổng số thư viện chưa đạt chuẩn và thư viện đã quá thời hạn công nhận lại là: 139/294 chiếm tỷ lệ 47,28%. Qua quá trình phân tích số liệu báo cáo cho thấy có sự khác biệt rõ nét về kết quả xây dựng các danh hiệu thư viện trường phổ thông giữa các huyện, thành phố: các Phòng GD&ĐT huyện Yên Thủy, Đà Bắc, Lạc Thủy, Cao Phong, Đà Bắc 100% thư viện đạt danh hiệu tiên tiến trở lên; Phòng GD&ĐT thành phố Hòa Bình 100% thư viện đạt chuẩn trở lên (do mới sáp nhập Kỳ Sơn về thành phố). Các Phòng GD&ĐT có tỷ thư viện chưa đạt chuẩn cao như: Kim Bôi 81,25%, Lạc Sơn 72,41%, Mai Châu 43,48%, Tân Lạc 36%. Riêng Khối các đơn vị, trường học trực thuộc (Không tính các Trung tâm và trường CĐSP) có 38/48 thư viện từng được công nhận thư viện đạt chuẩn, tiên tiến, xuất sắc đạt tỷ lệ 79,16% nhưng trong đó đã có 18 thư viện hết thời hạn công nhận, đến nay còn 20/48 thư viện đạt chuẩn trở lên 41,66%, trong đó đạt chuẩn chiếm 6,25%, tiên tiến 14,58% và xuất sắc 20,83%. Đặc biệt đối với khối các trường PTDTNT chỉ có 4/13 đạt chuẩn trở lên chiếm tỷ lệ 30,77%; 6/13 trường đã hết hạn nhưng chưa công nhận lại chiếm 46,15%; 3/13 trường chưa đạt chuẩn chiếm tỷ lệ 23,07% và trường PTDTNT THCS&THPT Lương Sơn chưa có thư viện.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Năm học 2021-2022, mặc dù trong điều kiện dịch Covid-19, với sự quan tâm của chỉ đạo của Sở GD&ĐT, Phòng GD&ĐT huyện, thành phố, lãnh đạo các đơn vị, trường học và sự cố gắng của đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên thư viện, công tác thư viện tiếp tục được duy trì và đạt được những kết quả quan trọng, phục vụ tốt công tác giảng dạy và học tập góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tại các nhà trường, đặc biệt là việc thực hiện Chương trình GDPT 2018 đối với lớp 1, 2 và lớp 6. Nhận thức về vị trí, vai trò của công tác thư viện của cán bộ, giáo viên và học sinh tiếp tục được nâng lên. Các đơn vị, trường học quan tâm đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, mua sắm trang thiết bị, vốn tài liệu thư viện; thư viện phục vụ tốt

các hoạt động ngoại khóa và tổ chức những hình thức hoạt động phù hợp với điều kiện nhà trường, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi học sinh. Chất lượng, hiệu quả công tác thư viện từng bước được nâng lên tiêu biểu như Đà Bắc, Cao Phong, Yên Thủy, Lạc Thủy và thành phố Hòa Bình, các trường PTDTNT THPT tỉnh, THPT chuyên Hoàng Văn Thụ, THPT Mường Bi, THPT Mường Chiềng, THPT Cù Chính Lan, THPT Tân Lạc.

2. Hạn chế

- Lãnh đạo một số đơn vị trường học chưa thực sự quan tâm tới công tác thư viện; một số cán bộ, nhân viên thư viện chưa tích cực tham mưu, chưa chủ động tổ chức thực hiện các nhiệm vụ thư viện.

- Nguồn sách bổ sung hàng năm cho thư viện còn ít, tỷ lệ vốn tài liệu được bổ sung trong 5 năm gần nhất chưa đảm bảo chiếm đa số, cá biệt có những trường học hàng năm hầu như không bổ sung sách cho thư viện; vốn tài liệu còn nghèo nàn, chưa phong phú đa dạng, cá biệt có những tài liệu không phù hợp hoặc hiệu quả sử dụng không cao, chưa thật sự đáp ứng được nhu cầu bạn đọc. Trong thư viện, các loại sách tham khảo chuyên sâu phục vụ công tác chuyên môn còn ít, hết giá trị sử dụng, nhất là các loại Luật, Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật.

- Công tác xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện của hầu hết các đơn vị, trường học còn chung chung, chưa sát với điều kiện thực tiễn, chưa bao quát hết các nhiệm vụ thư viện, do vậy khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện.

- Một số huyện mặc dù tỷ lệ cán bộ thư viện có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trên tổng số đơn vị, trường học cao nhưng tỷ lệ các trường có thư viện được công nhận danh hiệu còn thấp; một số trường sau khi sáp nhập chưa quan tâm đến việc công nhận lại các danh hiệu thư viện.

- Cơ sở vật chất, trang thiết bị của một số thư viện đã xuống cấp, không phù hợp với yêu cầu thực tiễn; việc nhập dữ liệu và khai thác các phần mềm quản lý thư viện tại nhiều đơn vị còn hạn chế.

- Đối với thư viện các đơn vị, trường học trực thuộc: Còn 9/48 đơn vị có thư viện chưa đạt chuẩn (THPT Bắc Sơn, Thanh Hà, Yên Thủy B, Quyết Thắng, Mai Châu, Mai Châu B, DTNT Lạc Thủy, DTNT Lương Sơn, Ngọc Sơn); 19/48 đơn vị có thư viện đã quá hạn, chưa kiểm tra công nhận lại.

- Nhiều thư viện trường học, cán bộ thư viện chưa thực hiện đầy đủ các yêu cầu về nghiệp vụ, nhất là đối với các thư viện chưa có cán bộ thư viện chuyên trách như việc xử lý nghiệp vụ thư viện thiếu thống nhất, chưa đúng yêu cầu; việc phân loại sách vào các kho sách chưa đảm bảo dẫn đến định hướng phục vụ bạn đọc kém hiệu quả; việc rà soát kiểm kê, thanh lý còn nhiều hạn chế, nhiều đầu sách đã hết giá trị sử dụng chưa được xuất hủy kịp thời; công tác bàn giao tài sản thư viện sau khi sáp nhập hoặc thay đổi cán bộ thư viện còn lỏng lẻo, nhiều đơn vị, trường học không có biên bản bàn giao; việc rà soát, đề xuất tham mưu cho lãnh đạo các đơn vị, trường học trong việc đầu tư bổ sung tài liệu, tổ chức các hoạt động còn nhiều hạn chế và chưa kịp thời.

- Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và khai thác các nguồn tài liệu số còn bộc lộ nhiều hạn chế, chưa được quan tâm: tạo lập, khai thác nguồn tài nguyên số, thư viện số, thư viện điện tử chưa được các đơn vị, trường học quan tâm chú trọng; nhiều đơn vị chưa khai thác hết các tính năng của phần mềm quản lý thư viện, gây lãng phí, còn dành nhiều thời gian cho việc làm hồ sơ sổ sách ảnh hưởng đến việc tổ chức các hoạt động thư viện chưa đạt theo yêu cầu.

- Chưa thực hiện được công tác tự đánh giá theo quy định của Luật thư viện. Chưa chỉ đạo được mô hình thư viện điển hình đảm bảo các tiêu chuẩn đề nghị xét tặng Giải thưởng Phát triển Văn hóa đọc ban hành kèm theo Quyết định số 2608/QĐ-BVHTTDL ngày 10/7/2018 của Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch.

- Việc triển khai Cuộc thi Đại sứ văn hóa đọc tại một số đơn vị, trường học còn chưa kịp thời, chưa hiệu quả, cá biệt có trường không triển khai phát động: chưa tuyên truyền rộng rãi nội dung, mục đích, ý nghĩa của Cuộc thi tới đông đảo học sinh; Tỷ lệ học sinh tham dự Cuộc thi còn rất thấp. Số lượng bài dự thi tuy nhiều hơn năm 2021 song chất lượng chưa thật sự cao. Phần lớn bài dự thi chưa có sự đầu tư công phu, sáng tạo về cả nội dung và hình thức. Số lượng bài thi dưới hình thức video clip còn ít.

- Chất lượng tổ chức các hoạt động thư viện không đồng đều, chưa thật sự phong phú, chưa đa dạng về nội dung, hình thức, cũng như phương pháp tổ chức. Một số ít trường học vẫn còn tình trạng chạy theo thành tích, thiếu bền vững, còn mang tính chất đối phó với đoàn kiểm tra, chưa tập trung nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thư viện.

- Hoạt động của tổ công tác viên thư viện còn mang tính hình thức, chưa hiệu quả theo quy định tại Điều 8, Điều 9 Quyết định 61 ngày 06/11/1998 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc ban hành Quy chế về tổ chức và hoạt động thư viện trường phổ thông để phát triển phong trào đọc sách, tuyên truyền sách báo, xử lý kỹ thuật sách báo, bảo quản sách báo tài liệu nhà trường cũng như vận động các tổ chức, cá nhân ủng hộ xây dựng thư viện.

- Công tác kiểm kê, thanh lý, xuất hủy các ấn phẩm rách nát, hết giá trị sử dụng đã thực hiện nhưng chưa đúng quy định.

- Công tác chấp hành báo cáo về công tác thư viện của một số đơn vị, trường học trực thuộc chưa tốt, đến thời điểm hiện tại có 33/48 đơn vị trực thuộc chưa nộp báo cáo tổng kết công tác thư viện năm học 2021-2022.

III. MỘT SỐ NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CÔNG TÁC THƯ VIỆN TRƯỜNG HỌC NĂM HỌC 2022-2023

1. Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến các văn bản chỉ đạo về công tác thư viện trường học: Luật Thư viện số 46/2019/QH14 ngày 21/11/2019; Nghị định số 93/2020/NĐ-CP ngày 18/8/2020 quy định chi tiết một số điều của Luật Thư viện; Thông tư số 02/2020/TT-BVHTTDL ngày 25/5/2020 quy định về bảo quản, thanh lọc tài nguyên thông tin và tài nguyên thông tin hạn chế sử dụng trong thư viện; Thông tư số 05/2020/TT-BVHTTDL ngày 28/8/2020 quy định về đánh giá hoạt động thư viện; Thông tư số 21/2014/TT-BGDĐT ngày 07/7/2014 quy định về quản

lý và sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên; Quyết định số 14/2019/QĐ-TTg ngày 13/3/2019 về xây dựng, quản lý, khai thác Tủ sách Pháp luật; Quyết định số 61/1998/QĐ-BGD&ĐT ngày 06/11/1998 về việc ban hành quy chế tổ chức và hoạt động thư viện trường phổ thông; Quyết định số 01/2003/QĐ-BGD&ĐT ngày 02/01/2003 về việc ban hành quy định tiêu chuẩn thư viện trường phổ thông; Công văn số 11185/GDTrH ngày 17/12/2004 về hướng dẫn thực hiện tiêu chuẩn thư viện trường phổ thông; Công văn số 6841/BGD&ĐT-GDTrH ngày 31/12/2015 về việc đổi mới thư viện và phát triển văn hóa đọc trong nhà trường phổ thông, mầm non; Kế hoạch số 161/KH-BGD&ĐT ngày 26/3/2018 về thực hiện đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 đối với GD&ĐT; Quyết định số 2608/QĐ-BVHTTDL ngày 10/7/2018 ban hành Quy chế giải thưởng phát triển văn hóa đọc; Công văn số 5750/BGD&ĐT-GDTrH ngày 31/12/2020 tổ chức hoạt động thư viện trong trường tiểu học từ năm học 2020-2021; Chỉ thị số 643/CT-BGD&ĐT ngày 10/6/2022 của Bộ GD&ĐT về việc sử dụng sách giáo khoa và sách tham khảo tại cơ sở giáo dục; Hướng dẫn số 68/HD-SGD&ĐT ngày 14/1/2016 về việc đổi mới thư viện và phát triển văn hóa đọc trong nhà trường phổ thông, mầm non trong giai đoạn hiện nay; Kế hoạch số 543/KH-SGD&ĐT ngày 30/3/2018 về thực hiện đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 đối với GD&ĐT. Triển khai Thông tư quy định tiêu chuẩn thư viện cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông sau khi Bộ GD&ĐT ban hành. Chỉ đạo cho học sinh đến thư viện đọc sách, mượn sách trong dịp nghỉ hè. Chỉ đạo triển khai xây dựng, tổ chức hoạt động thư viện đối với các đơn vị, trường học trực thuộc, nhất là đối với các trường PTDTNT.

2. Các đơn vị, trường học cần quan tâm huy động các nguồn lực bổ sung nguồn tài liệu cho thư viện. Tiếp tục thực hiện tốt công tác quản lý và sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở Giáo dục mầm non, Giáo dục phổ thông và Giáo dục thường xuyên. Nâng cao trách nhiệm của cán bộ quản lý, giáo viên trong việc lựa chọn xuất bản phẩm tham khảo sử dụng trong các cơ sở giáo dục. Tăng cường công tác xã hội hóa các nguồn lực xây dựng thư viện trường học.

3. Phòng Giáo dục và Đào tạo quan tâm chỉ đạo các cơ sở giáo dục mầm non xây dựng tủ sách cho cán bộ, giáo viên, nhân viên và thư viện của bé phù hợp với điều kiện thực tiễn nhằm phát triển tài nguyên thông tin phù hợp với độ tuổi, tâm lý của trẻ em mầm non; đáp ứng nhu cầu thông tin, tài liệu của cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên.

4. Tiếp tục chỉ đạo các trường phổ thông tăng cường tổ chức hoạt động thư viện bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú; thực hiện liên thông giữa các thư viện trường học trên cùng địa bàn như phối hợp trong thu thập, bổ sung tài nguyên thông tin, dữ liệu số dùng chung và hợp tác trong xây dựng mục lục liên hợp; chia sẻ, sử dụng chung tài nguyên thông tin giữa các thư viện; chia sẻ kết quả xử lý tài nguyên thông tin và sản phẩm thông tin thư viện; liên kết tổ chức dịch vụ thư viện phục vụ người sử dụng thư viện; tăng cường công tác phối hợp với ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong việc nâng cao chất lượng hiệu quả hoạt động thư viện và

phát triển văn hóa đọc tại các nhà trường. Tiếp tục tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày sách Việt Nam năm 2023.

5. Tiếp tục triển khai việc xây dựng thư viện theo hướng thân thiện, tích cực phù hợp với tâm lý lứa tuổi theo từng cấp học, bậc học. Chú trọng đến công tác triển khai nhân rộng các dự án do các tổ chức triển khai tài trợ. Triển khai xây dựng thư viện đảm bảo các tiêu chuẩn đề nghị xét tặng Giải thưởng Phát triển Văn hóa đọc ban hành kèm theo Quyết định số 2608/QĐ-BVHTTDL ngày 10/7/2018 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

6. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, tổ chức hoạt động; thực hiện khai thác triệt để tính năng các phần mềm quản lý thư viện góp phần nâng cao chất lượng phục vụ bạn đọc; tăng cường khai thác và sử dụng tài nguyên số, thư viện số; khuyến khích xây dựng và cung cấp dịch vụ thư viện số đáp ứng yêu cầu đổi mới hoạt động thư viện và phát triển văn hóa đọc.

7. Triển khai việc xây dựng thư viện đối với các Trung tâm Giáo dục thường xuyên tỉnh, Trung tâm Kỹ thuật Tổng hợp, Hướng nghiệp – Ngoại ngữ, Tin học tỉnh, Trung tâm GDNN - GDTX huyện, thành phố, các cơ sở giáo dục mầm non trên địa bàn tỉnh nhằm đáp ứng yêu cầu phục vụ công tác quản lý, giảng dạy và học tập trong tình hình mới.

8. Xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ thư viện đối với đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên thư viện nhằm từng bước chuẩn hóa đội ngũ cán bộ làm công tác thư viện theo quy định của Luật thư viện năm 2019.

9. Xây dựng, duy trì, kiểm tra công nhận, công nhận lại các danh hiệu thư viện trường phổ thông gắn với lộ trình xây dựng trường đạt chuẩn quốc gia và xây dựng nông thôn mới. Triển khai công tác đánh giá thư viện theo đúng trình tự, quy định tại Thông tư số 05/2020/TT-BVHTTDL ngày 28/8/2020. Tiếp tục rà soát, xây dựng lộ trình kiện toàn lại các thư viện đã được thành lập trước ngày 01/7/2020 để đáp ứng đủ điều kiện về thành lập thư viện theo quy định tại Nghị định số 93/2020/NĐ-CP trước ngày 05/10/2022.

Trên đây là báo cáo kết quả công tác thư viện năm học 2021-2022; triển khai các nhiệm vụ trọng tâm công tác thư viện năm học 2022-2023 của Sở Giáo dục và Đào tạo./.

Nơi nhận:

- GD, các PGD Sở
- Phòng GD&ĐT huyện, TP;
- Các đơn vị trực thuộc;
- Website ngành;
- Lưu: VT, VP.(NVH 08^b).

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Đức Lương